

MALA ŠUMARSKA KRONIKA

OBLJETNICE OGRANAKA HŠD-A

Osim velike obljetnice 180 godina Hrvatskoga šumarskog društva 2026. godine svoje manje, ali značajne obljetnice imaju i sastavni dijelovi Društva – ogranci – i to njih 13. Tako 75 godina navršava šest ogranka (Bjelovar, Gospić, Nova Gradiška, Ogulin, Osijek i Vinkovci osnovani su 1951. godine), 70 godina isto šest ogranka (Buzet, Koprivnica, Požega, Slavonski Brod, Varaždin i Virovitica osnovani su 1956. godine) te 60 godina jedan ogranak (Senj osnovan je 1966. godine). Prema najavama neki ogranci pripremaju svoje veće i manje monografije, a neki će i svečano obilježiti svoje rođendane. O svemu tome obavijest ćemo nakon održavanja.

POČETKOM 2026. GODINE NOVE CIJENE DRVNIH SORTIMENATA JAVNOG ŠUMOPOSJEDNIKA

Javni šumoposjednik Hrvatske šume d.o.o. od 2. veljače 2026. donio je novi Cjenik glavnih šumskih proizvoda s povećanjem od osam posto zbog rasta troškova poslovanja. Predsjednik Uprave Hrvatskih šuma Joško Radanović obrazložio je potrebu povećanja cijena jer su troškovi poslovanja porasli uslijed inflacije, ali i zbog toga što su posljednjih godina velike štete u šumama od vjetrolova, poplava i porasta štetnih nametnika kao posljedica klimatskih promjena. Prethodno povećanje cijena šumskih proizvoda od devet posto bilo je u rujnu 2025. godine. Zbog toga je iskazano nezadovoljstvo kupaca drvnih proizvoda koji se žale i na slabiju kvalitetu sirovine što je opet posljedica proizvodnje u šumama oštećenih nepogodama.

Budući da u 2027. godini prestaju s važenjem Pismo razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca i prostornog drva potpisani između Hrvatskih šuma d.o.o. i Udruženja drveno-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, na temelju kojih su sklapani Okvirni ugovori do 31. prosinca 2027., tijekom ove godine predstoji promišljanje i dogovaranje o načinu prodaje drvnih proizvoda javnog šumoposjednika od 2028. godine. Godinama se koristi pojam raspodjela drvene sirovine pa se nadamo da slijedi uspostava logičnijeg tržišnog modela prodaje drvene sirovine.

OD 1. OŽUJKA 2026. HRVATSKA JE I FORMALNO ZEMLJA BEZ MINA

Prilikom obilježavanja Međunarodnog dana civilne zaštite i Dana civilne zaštite u Republici Hrvatskoj 27. veljače 2026. službeno je objavljeno kako je: *Hrvatska je zemlja bez minske opasnosti. Nakon gotovo 30 godina dovršili smo razminiranje u skladu s Ottawskom konvencijom. Uklonjeno je gotovo 107.000 minsko-eksplozivnih sredstava i 470.000 neeksplozivnih sredstava. To nije samo tehnički uspjeh, to je ispunjena moralna obveza prema žrtvama i njihovim obiteljima.* To je izrekao potpredsjednik Vlade

i ministar unutarnjih poslova Davor Božinović koji je istaknuo da *razminirana Hrvatska znači sigurnije obitelji, razvoj ruralnih krajeva, nove poljoprivredne površine i snažniji turizam.*

Posljednja mina uklonjena je početkom 2026. godine u Ličko-senjskoj županiji. Razminiranje je trajalo od 1995. godine. Nažalost u protekla tri desetljeća u minskim je poljima život izgubilo 208 građana i 41 pirotehničar. Na razminiranje je potrošeno oko milijardu i 200 milijuna eura.

Šume su bila posljednja područja koja su razminirana tako da raduje što je i u radnom prostoru šumara uklonjena životna pogibelj. Prema riječima pirotehničara šumska područja bila su najizazovnija, kako zbog same konfiguracije tla i tako zbog toga što nije bilo moguće upotrijebiti strojeve. Većina razminiranja morala se obaviti ručnom detekcijom.

HRVATSKA DOBILA 13. PARK PRIRODE „ZAGORSKE GORE“

Zastupnici Hrvatskog sabora jednoglasno su sa 135 glasova Za 6. ožujka 2026. usvojili Zakon o proglašenju Parka prirode Zagorske gore. Park prirode obuhvaća površinu od 300,87 km² na prostoru Krapinsko-zagorske i Varaždinske županije, a obuhvaća manji dio šireg područja Hrvatskog zagorja, odnosno Maceljsku goru, Ravnu goru, Strahinjščicu, Ivanščicu i Bednjanski kraj. Na tom području zabilježena je otprilike petina sveukupne hrvatske flore, s oko 1.200 biljnih vrsta i podvrsta od kojih se 12 smatra endemičnima u širem smislu. Također područje Parka nastanjuje i preko 30 endemskih vrsta životinja. S novim parkom prirode u Republici Hrvatskoj došlo

se do 21 zaštićenog područja u kategoriji parka prirode (13) i nacionalnog parka (8). Udio zaštićenih područja u kopnenoj površini Republike Hrvatske zajedno s područjem ekološke mreže Natura 2000 sada čini 38,6% kopnenog dijela države. Na području Parka nalazi se ukupno osam područja ekološke mreže s 33 različita ciljna stanišna tipa i vrsta te tri zaštićena područja: spomenik prirode Mačkova pećina, spomenik prirode Vindija i park šuma Trakošćan. Gotovo 80 posto površine parka prekriveno je šumom.

PRAVILNIK O ZAKUPU ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 12. ožujka 2026. donijela je Uredbu kojom prestaje važiti Uredba o zakupu šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Time su stvorene pretpostavke za stupanje na snagu Pravilnika o zakupu šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Pravilnikom se propisuju kriteriji i postupak za davanje u zakup šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske kojim gospodari javni šumoposjednik. Također se uređuju dokumentacija potrebna za javni poziv, trajanje zakupa te kriteriji za raskid ugovora o zakupu. Prema riječima potpredsjednika Vlade i ministra poljoprivrede, šumarstva i ribarstva David Vlačić pravilnikom se postižu sljedeća poboljšanja: Predloženim rješenjem osigurava se zakonitost postupka, namjensko korištenje šumskog zemljišta te transparentnija provedba postupka davanja zemljišta u zakup.

Pravilnik je objavljen u Narodnim novinama 26/2026 od 13. ožujka 2026. i na snazi je od 16. ožujka 2026. Vrijeme će pokazati koliko se Pravilnikom unapređuju odnosi vezani za zakup šumskog zemljišta u vlasništvu RH. O toj tematici pisali smo u uvodnicima Šumarskog lista ponukani problemima nastalima u šumi zbog nedorečenosti prijašnje Uredbe, ali i nepravilnosti uvjetovanih uvođenjem stoke u šumu kao posljedice neizvršavanja odredbi Zakona o šumama iz 2018. godine. Naime čl. 52 propisano je izdvajanje šumskog zemljišta u svrhu poljoprivrednog zemljišta i uključivanje zemljišta u šumskogospodarsko područje u smislu racionalnijeg gospodarenja na obje vrste zemljišta. To se dosada nije dogodilo tako da postoji skepsa o poboljšanju donošenjem samo Pravilnika o zakupa bez kvalitetnog razgraničenja šumskog i poljoprivrednog zemljišta.

DANI JOSIPA KOZARCA U LIPOVLJANIMA

Manifestacija „Dani Josipa Kozarca u Lipovljanima” sa znanstveno-stručnim skupom održana je 13. ožujka 2026. u Lipovljanima. To je bilo dvanaesto izdanje manifestacije po kojoj su mjesto i općina Lipovljani poznati. Na svoju sreću zahvaljujući desetgodišnjem službovanju Josipa Kozarca u Lipovljanima na mjestu upravitelja šumarije, koji je osim obavljanja šumarskog posla, tamo pronašao vrijeme za pisanje svojih djela među

kojima su najpoznatija „Slavonska šuma” i „Mrtvi kapitali” dobili su priznatog šumara i književnika za sugrađanina. Manifestacija se održava tako da se naizmjenično jedne godine obrađuju šumarske teme, a druge godine književne teme. Ove je godine bio red na šumarstvu. Naziv ovogodišnjeg skupa bio je „Josip Kozarac kao šumarski društveni djelatnik i urednik”. Skup je bio u znaku triju obljetnica: 180 godina Hrvatskoga šumarskog društva, 150 godina Šumarskoga lista i 120 godina od smrti Josipa Kozarca. Organizatori su bili Općina Lipovljani, Fakultet šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski šumarski institut i Hrvatske šume d.o.o. Na skupu su predstavljene višegodišnji projekti očuvanja jasenovih i hrastovih šuma te nekoliko ostalih znanstveno-stručnih i popularnih tema.

MEĐUNARODNI DAN ŠUMA 21. OŽUJKA 2026.

Tema ovogodišnjega Međunarodnog dana šuma bila je Šume i gospodarstva. Tome je posvećen i uvodnik ovoga Šumarskog lista. Središnjica HŠD-a otvorila je Šumarski dom za posjetitelje od učeničke do staračke dobi od 18. do 20. ožujka 2026. s ponudom obilaska povijesnog postava u Domu te s više edukativnih radionica u suradnji s UŠP Zagreb. Predsjednik HŠD-a akademik Igor Anić gostovao je 20. ožujka 2026. u popularnoj mozaičnoj emisiji HRT-a „Dobro jutro Hrvatska”.

Brojni ogranci HŠD-a kao i šumarije i podružnice Hrvatskih šuma d.o.o. uključili su se svojim aktivnostima u obilježavanje Međunarodnog dana šuma. Razne ustanove i udruge također su se posvetile svoje aktivnostima šumi. Raduje da je obilježavanje dana posvećenog šumi prepoznato diljem Republike Hrvatske i to ne samo među šumarima već i šire od medija, politike, gospodarstva, civilnog sektora do obrazovno-znanstvenog sektora. Detaljnije o pojedinačnim akcijama čitajte u članku Šumarskog lista posvećenom samo ovogodišnjem Međunarodnom danu šuma.

OLUJNO NEVRIJEME

Snažno olujno nevrijeme uzrokovano ciklonom, nazvanom Deborah, zadesilo je Hrvatsku 26., a pogotovo 27. ožujka 2026. Ciklona je donijela obilne padaline u obliku kiše, a u gorskim područjima i snježne padaline što je privremeno prekinulo promet između sjevera i juga Hrvatske. Na području grada Zagreba zabilježeni su orkanski udari vjetra i preko 120 kilometara na sat. Osim šteta na prijevoznim sredstvima, stambenim, gospodarskim i javnim objektima, stradalo je i brojno drveće. Najpogođenija je bila podsljemenska zona zbog pojačanog strujanja vjetra nakon prelaska Medvednice tako da su velike količine stabala stradale na Mirogoju i u Maksimiru. Velika stabla padala su i na Zrinjvcu, Trgu Marka Marulića, Bundeku i diljem Novog Zagreba. Značajno su stradale park šume grada Zagreba Jelenovac, Tuškanac, područje oko Predsjedničkih dvora, Kraljevec, Maksimir i druge. Procijenjena je šteta na 1.500 stabala. Klimatske promjene sve više uzimaju svoj danak te će trebati sve više posvetiti se prilagodbi učestalijim i štetnijim vremenskim nepogodama koje pogađaju i urbane i prirodne sredine.

LAĐA U NEW YORKU

U bjelovarskom Hrvatskom domu „dr. Franjo Tuđman“ 28. ožujka 2026. održana je svečana premijera dokumentarnog filma „Lađa u New Yorku“. Film je posvećen projektu u organizaciji Udruge za očuvanje neretvanske baštine iz Opuzena održanom u New Yorku od 19. do 25. svibnja 2025. u čast 33. obljetnice primanja Republike Hrvatske u Ujedinjene narode. To je priča o pothvatu neretvanskih lađara, o ljudima koji su tradicionalnu lađu prenijeli preko oceana i njome oplovili Manhattan. Među njima bili su i članovi ekipe „Šumari“ iz Bjelovara, članovi HŠD-a Ogranka Bjelovar. Premijera filma imala je i humanitarni karakter. Posjetitelji su mogli podržati akciju „Kilometri za osmijeh“, koju provodi Udruga Goran Bence Legacy. Cilj inicijative bio je prikupljanje sredstava za Odjel pedijatrije bolnice u Pakracu.

IZLOŽBE BJELOVARSKOG SALONA FOTOGRAFIJE „ŠUMA OKOM ŠUMARA“ U PRVA ČETIRI MJESECA 2026.

Vjerojatno najbolja aktivnost šumara koja prema nešumarskim krugovima pozitivno prezentira djelovanje šumara je izložba Bjelovarskog salona fotografije „Šuma okom šumara“. Prošlogodišnje jubilarno 20. izdanje nakon otvorenja u Bjelovaru 17. lipnja 2025. započelo je svoje tradicionalno godišnje putovanjem diljem Republike Hrvatske.

U 2026. godini kao i svake godine prvo postavljanje izložbe bilo je od 9. do 23. siječnja u Galeriji grada Krapine u organizaciji Ogranka Zagreb. Drugi postav organizirao je Ogranak Karlovac u Studentskom centru u Karlovcu od 10. veljače do 6. ožujka. Izložba je još jednom bila na području Ogranka Zagreb u Lipovljanima u sklopu 12. Dana Josipa Kozarca od 10. do 20. ožujka 2026. Ogranak Sisak izložbu je dopremio u Petrinju gdje je izložba bila postavljena od 25. ožujka do 10. travnja 2026.

OKOM JEDNE ŠUMARICE

U Delnicama u Gradskoj knjižnici Janet Majnarich održana je jedna izložba posredno vezana za salon „Šuma okom šumara“. Jedna od dugogodišnjih autorica i dobitnica nekoliko nagrada bjelovarskog i drugih salona fotografije Silvana Skender napravila je samostalnu izložbu svojih radova „Okom jedne šumarice“. Otvorenje izložbe bilo je povodom dana šuma i voda 23. ožujka 2026., a postav se mogao pogledati do kraja travnja. Silvana Skender zaposlenica je UŠP Delnice i članica delničkog ogranka HŠD-a.

VIJESTI IZ OGRANAKA I SEKCIJA

U prvom broju MŠK objavljujemo vijesti iz ogranaka koje su nam dojavljene, a od sljedećeg broja očekujemo javljanje ostalih ogranaka s informacijama o njihovim aktivnostima.

OGRANAK GOSPIĆ

Redovita izvještajna sjednica Skupštine Ogranka Gospić za 2025. godinu održana je 19. veljače 2026. u prostoru Parka prirode Velebit u Gospiću. Skupština je usvojila izvješća o radu i izvršenju financijskog plana za 2025. godinu te program rada i financijski plan za 2026. godinu. U sklopu Skupštine održana su dva predavanja prof. dr. sc. Ivana Martinića.

Tijekom ožujka nekoliko članica Ogranka u osnovnim školama u Gornjem Kosinju, Ličkom Osiku i Lovincu održale su predavanja i radionice na temu „Šume u Hrvatskoj“.

Ogranak je 21. ožujka 2026. bio uključen u akciju uređenja središnjeg prostora ličkog sela Smokrić sadnjom sadnica drveća te klona Gupčeve lipe. Na taj način obilježen je Međunarodni dan šuma kao i 75 godina Ogranka Gospić osnovanog 10. veljače 1951.

Bili su domaćini članovima Ogranka Virovitica koji su ih posjetili 10. i 11. travnja 2026., a od 16. do 19. travnja 2026. zajedno s Ogrankom Ogulin posjetili su Crnu Goru.

OGRANAK KARLOVAC

Prva aktivnost Ogranka Karlovac bila je 11. sjednica Upravnog odbora Ogranka održana 29. siječnja u Šumarskom klubu u Karlovcu. Isti dan Ogranak je u suradnji s UŠP Karlovac i Hrvatskom komorom inženjera šumarstva i drvne tehnologije organizirao dva predavanja za stručno usavršavanje članova Komore, ali i ostale zainteresirane. Tako je 65 slušatelja čulo predavanje o certifikaciji održivosti proizvodnje šumske biomase prema zahtjevima Direktive (EU) 2018/2001 koje je održao dr. sc. Zlatko Benković iz Hrvatskih šuma. Drugo predavanje održao je prof. dr. sc. Ivan Martinić koji je spojio dvije tematski povezane cjeline posvećene Zakonu o obnovi prirode i integraciji obveza Natura 2000 u Zakon o šumama.

Ogranak je 10. veljače 2026. u Studentskom centru Karlovac obilježio Rođendan hrvatskog šumarstva 23. veljače posvećen osnutku prve uprave šuma u Karlovcu s prve tri šumarije Oštarije, Krasno i Petrova gora, a ujedno i 180 godina HŠD-a i 150 godina Šumarskog lista. Obilježavanje se sastojalo od otvorenja izložbe 20. Bjelovarskog salona fotografije „Šuma okom šumara“ i predavanja o obljetnicama HŠD-a i Šumarskog lista.

Ostale aktivnosti navedene su u posebnoj članku posvećenom Međunarodnom danu šuma.

OGRANAK OGULIN

Ogranak Ogulin zajedno s Ogrankom Gospić organizirao je četverodnevnu ekskurziju od 16. do 19. travnja 2026. u Crnu Goru. U sadržajnom programu obilaska bili su Cavtat, Boka Kotorska, Lovćen, Njeguši, Cetinje, Skadarsko jezero, Budva, Herceg Novi i Konavle.

OGRANAK SISAK

Ogranak Sisak izložbom 20. Bjelovarskog salona fotografije „Šuma okom šumara“ obilježio je Međunarodni dan šuma, 180 godina osnutka Hrvatskoga šumarskog društva i 150 godina neprekinutog izlaženja Šumarskog lista. Izložba je otvorena 25. ožujka 2026. u Multimedijskoj sobi Gradske munjare u Petrinji, a otvorenje su uveličali zamjenik župana Sisačko-moslavačke županije Mihael Jurić i gradonačelnica Petrinje Magdalena Komes kojima su uručeni primjerci monografije Ogranka „Naših prvih 70 godina: Hrvatsko šumarsko društvo Ogranak Sisak 1953. – 2023.“. Otvorenje je popraćeno kulturnim programom s prigodnim pjesmama o šumi te prezentacijom o obljetnicama HŠD-a i Šumarskog lista.

OGRANAK VARAŽDIN

Ogranak Varaždin u suradnji s UŠP Koprivnica i gradom Varaždinskim Toplicama organizirao je 20. ožujka 2026. „Dane zajedničke sadnje“ na području šumarije Varaždin. Sadnju su „nadgledali“ djeca iz Dječjeg vrtića „Tratinčica“ iz Varaždinskih Toplica koje je jako zanimalo kako se sadi drvo. Tako su od malih nogu počela učiti o značaju šuma i odgovornom odnosu prema okolišu.

OGRANAK VIROVITICA

Članovi Ogranka Virovitica bili su 10. i 11. travnja 2026. u posjeti području UŠP i Ogranka Gospić. U dvodnevnom posjetu upoznali su se s poslovanjem šumarija Otočac i Karlobag te Parka prirode Velebit. Od brojnih ličkih znamenitosti obišli su Otočac, vrila Gacke, Memorijalni centar „Nikola Tesla“ u Smiljanu, Kubus na Baškim Oštarijama, Karlobag, poučnu stazu „Pod Filipov kuk“ i Pećinski park Grabovaču.

OGRANAK ZAGREB

Ogranak Zagreb i UŠP Zagreb organizirali su tijekom ožujka i travnja 2026. godine više akcija uklanjanja otpada iz šuma na području svog djelovanja. Središnje akcije bile su povodom Međunarodnog dana šuma 21. ožujka i Dana planeta Zemlje 22. travnja 2026.

Kao i svih godina Ogranak je sudjelovao 13. ožujka 2026. na 12. Danima Josipa Kozarca u Lipovljanima.